

10. Sınıf

Yeni MEB
Müfredatına Uygun

Kafa Dengi

EXTRA COĞRAFYA SORU BANKASI

1118 soru >>

Tamamı Video Çözümlü | Akıllı Tahtaya Uyumlu
Farklı Soru Tipleri | Kazanım Detaylı Cevap Anahtarı

**EXTRA
LAAAR**

Ekstra Bilgi
Ekstra Sarmal Deneme
Kafadengi TV

Siber Öğrenci Koçu

Ayşe Gören

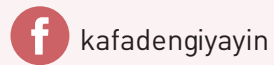
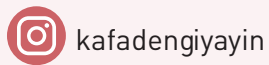
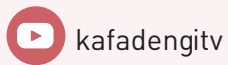

KafaDengi

Ürün Adı	: 10. Sınıf Coğrafya Soru Bankası
Ürün No	: K000-10.01SBN03
ISBN	: 978-605-2217-81-8
Yayın Yönetmeni	: Elif Çağlar
Proje Koordinatörü	: Yasemin Korkmaz
Yazar	: Ayşe Gören
Dizgi-Mizanpaj	: Kafa Dengi Dizgi-Seçkin Duyan
Dijital Uygulama	: Ömer Faruk Erdem
Kapak Tasarım	: Bull Ajans
Baskı	: Yeni Devir Matbaacılık ☎ 0 212 471 71 50 Sertifika No: 41910
İletişim	: ☎ 0 212 275 00 35 🌐 www.kafadengiyayinlari.com Gülbahar Mah. Cemal Sururi Sk. No:15 / E Halim Meriç İş Merkezi Kat: 9 Mecidiyeköy - İSTANBUL

Copyright © Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre her hakkı Eksen Yayıncılık ve Eğitim Malz. San. Tic. A.Ş.'ye aittir. Eksen Yayıncılık'ın yazılı izni olmaksızın, kitabın herhangi bir şekilde kısmen veya tamamen çoğaltılması yasaktır.

Akıllı Tahta Uygulaması → akillitahta.kafadengiyayinlari.com/
Öğretmenlerimiz ücretsiz olarak indirebilir.

SEVGİLİ GENÇ ARKADAŞIM, BU KİTAPTA BİR SORU BANKASINDAN ÇOK DAHA FAZLASINI BULACAKSIN!

Kafa Dengi Yayınları olarak Extra Serisiyle karşındayız. "Neden Extra?" dersin, bu serimize soruların dışında işine çok yarayacağını düşündüğümüz "Extra Bilgiler" ve sınava şimdiden hazırlanmanı sağlayacak "Extra Sarmal Denemeler" ekledik. Ayrıca daha kapsamlı bir konu anlatımı istersen "Kafadengi TV" YouTube kanalımızda kitaptaki birçok konunun anlatımını bulabilirsin.

Tabii ki bu kadar değil! Testlerimizin kurgusunu da konuları en kolay öğrenebileceğin şekilde planladık. Her üniteyi mikro konulara böldük. Extra bilgiden sonra her mikro konudan seviye 1, seviye 2 ve seviye 3 şeklinde kademeli testler hazırladık. Ünitelerin sonuna da üniteyi pekiştirici yine seviyeli olarak ilerleyen ünite tarama testlerini ekledik. Ayrıca takıldığın tüm soruların video soru çözümlerine testin başındaki karekodu okutarak ulaşman çok kolay.

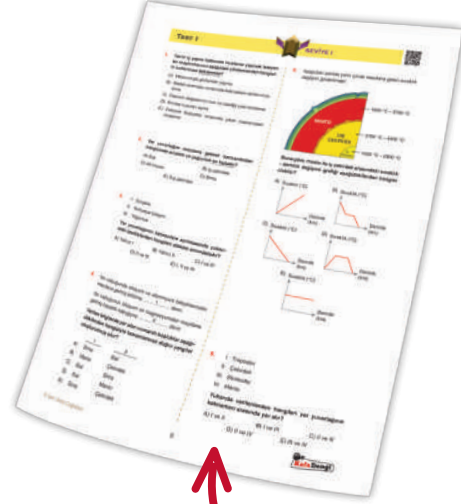
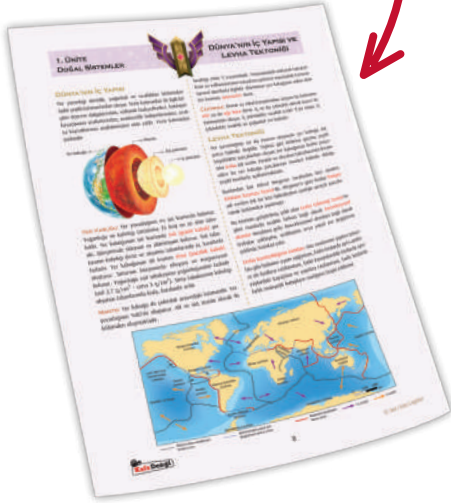
Senin başarılarına "extra" başarılar daha katabilmen için Türkiye'nin en iyileri arasında yer alan kadromuz ile hazırladığımız bu serimizle yanındayız.

Artık sıra sende! Başarı dileklerimizle.

EXTRA COĞRAFYA SORU

EXTRA BİLGİ

Her bölümü sana daha iyi kavratılmak için gerekli bilgi ve ipuçlarını özet olarak verdik.

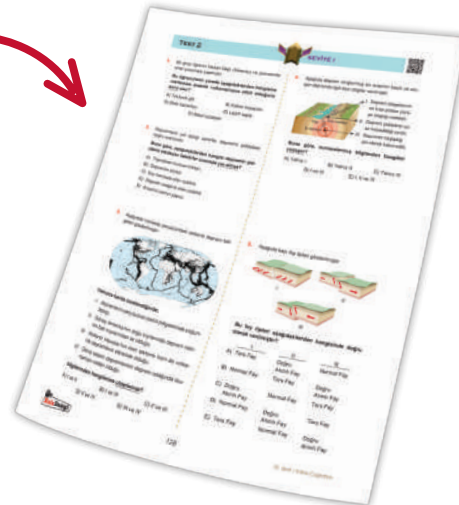

SEVİYELENDİRİLMİŞ MİKRO KONU TESTLERİ

Her testte, seviye 1, seviye 2, seviye 3 şeklinde kademe kademe soruların zorluk derecesini artırıp konuları pekiştirmeni istedik.

SEVİYELENDİRİLMİŞ ÜNİTE TARAMA TESTLERİ

Ünitelerin sonundaki ünite tarama testlerinde, farklı tarzlardaki sorularla bilgilerini pekiştirmeni istedik.

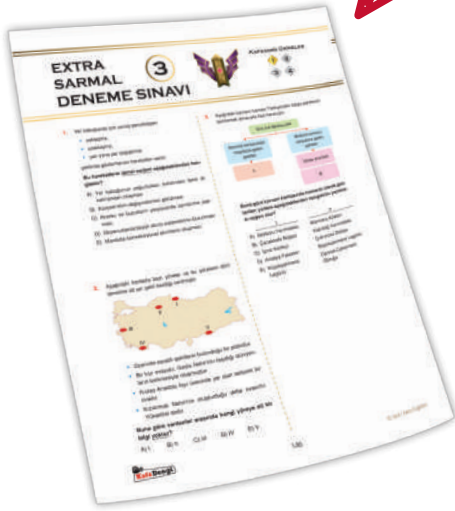

BANKASI'NDA NELER VAR?

EXTRA SARMAL DENEME

4

Her ünitenin sonunda, kitabın en başından o üniteye kadar olan bilgilerini ölçebileceğin extra sarmal denemeler hazırladık.

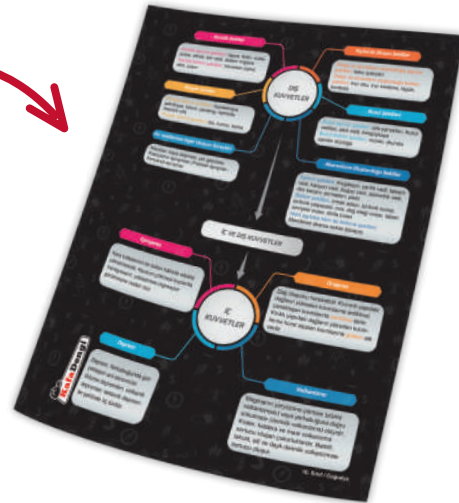

KAZANIM DETAYLI CEVAP ANAHTARI

3 Eksiklerini nokta atışla daha hızlı belirlemen için extra sarmal denemelerin yanıt anahtarlarını soruların kazanımları ve zorluk dereceleri ile birlikte verdik.

SIK KULLANILAN BİLGİLER AFİŞİ

6 Odana asabileceğin şekilde tasarladığımız afişlerle, sık kullanacağın bilgileri daha kolay hafızana alabilmeni hedefledik.

İÇİNDEKİLER

DOĞAL SİSTEMLER

01

Dünya'nın İç Yapısı ve Levha Tektoniği	8
Jeolojik Zamanlar	16
Türkiye'nin Jeolojik Geçmişi	20
Türkiye'nin Tektonizması	22
İç Kuvvetler - Epirojenez (Kıta Oluşumu)	24
İç Kuvvetler - Orojenez (Dağ Oluşumu)	26
İç Kuvvetler - Volkanizma	28
İç Kuvvetler - Depremler	30
Türkiye'de Yer Şekillerinin Oluşumunda İç Kuvvetlerin Etkisi	32
Kayaçlar	34
Kayaçların Yer Şekillerinin Oluşumuna Etkisi ve Kayaç Döngüsü	38
Dış Kuvvet - Akarsular	42
Dış Kuvvet - Karstik Şekiller	46
Dış Kuvvet - Buzulların Oluşturduğu Şekiller	50
Dış Kuvvet - Rüzgârlar	54
Dış Kuvvet - Kıyılarda Oluşan Yer Şekilleri	58
Yer Şekillerinin Diğer Oluşum Süreçleri	62
Kıyı Tipleri	66
Türkiye'de Yer Şekillerinin Oluşumunda Dış Kuvvetlerin Etkisi	70
Türkiye'nin Dağları	74
Türkiye'nin Platoları ve Ovaları	78
Yeryüzündeki Su Varlığı	82
Türkiye'deki Su Varlığı	92
Yeryüzündeki Toprak Örtüsü	98
Türkiye'nin Toprak Örtüsü	108
Yeryüzündeki Bitki Varlığı	114
Türkiye'nin Bitki Varlığı	122
▶ Ünite Tarama	126
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 1	142
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 2	144
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 3	146

BEŞERİ SİSTEMLER

02

Nüfusun Önemi ve Özellikleri	148
Dünya Nüfusunun Tarihsel Süreçteki Değişimi	154
Nüfusun Yeryüzüne Dağılışı	156
Nüfus Piramitleri	160
Türkiye'de Nüfus	164
Türkiye'de Nüfusun Dağılışı	166
Türkiye Nüfusunun Yapısal Özellikleri	168
Göçlerin Nedenleri	172
Göç Türleri	174
Türkiye'de Göçler ve Göçün Mekânsal Etkileri	178
Göçlerin Sonuçları	182
Ekonomik Faaliyetler	184
▶ Ünite Tarama	190
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 4	200
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 5	202

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

03

Uluslararası Kara ve Deniz Yolları	204
Uluslararası Demir Yolları, Hava Yolları ve Boru Hatları	208
▶ Ünite Tarama	212
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 6	214
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 7	216

ÇEVRE VE TOPLUM

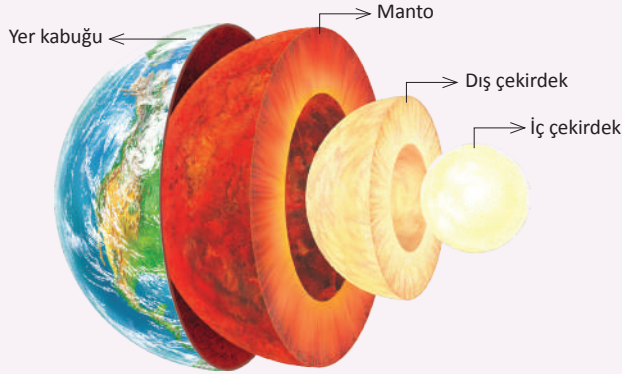
04

Doğal Afetler	218
Türkiye'de Doğal Afetler	224
Afetlerden Korunma Yöntemleri	230
▶ Ünite Tarama	234
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 8	236
▶ Extra Sarmal Deneme Sınavı - 9	238
Cevap Anahtarı	240

DÜNYA'NIN İÇ YAPISI

Yer yuvarlağı derinlik, yoğunluk ve sıcaklıkları birbirinden farklı çeşitli katmanlardan oluşur. Yerin katmanları ile ilgili bilgiler deprem dalgalarından, volkanik faaliyetlerden, katılışım kayaçlarının analizlerinden, madencilik faaliyetlerinden, sıcak su kaynaklarının analizlerinden elde edilir. Yerin katmanları şunlardır:

YER KABUĞU: Yer yuvarlağının en üst kısmında bulunur. Yoğunluğu ve kalınlığı (ortalama 35 km) en az olan tabakadır. Yer kabuğunun üst kısmında **sial (granit kabuk)** yer alır. Bileşiminde silisyum ve alüminyum bulunur. Sial tabakasının kalınlığı deniz ve okyanus tabanlarında az, karalarda fazladır. Yer kabuğunun alt kısmını **sima (bazaltik kabuk)** oluşturur. Sima'nın bileşiminde silisyum ve magnezyum bulunur. Yoğunluğu sial tabakasının yoğunluğundan fazladır (sial $2,7 \text{ g/cm}^3$ - sima 3 g/cm^3). Sima tabakasının kalınlığı okyanus tabanlarında fazla, karalarda azdır.

MANTO: Yer kabuğu ile çekirdek arasındaki katmandır. Yer yuvarlağının %80'ini oluşturur. Alt ve üst manto olarak iki bölümden oluşmaktadır.

Sıcaklığı $2900 \text{ }^\circ\text{C}$ civarındadır. Yeryüzündeki tektonik hareketlerin ve volkanizmanın meydana gelmesi mantodaki konveksiyonel akımlarla ilgilidir. Mantonun yer kabuğuna yakın olan üst kısmına **astenosfer** denir.

ÇEKİRDEK: Demir ve nikel karışımından oluşan bu katmana **nife** ya da **ağır küre** denir. İç ve dış çekirdek olmak üzere iki katmandan oluşur. İç çekirdekte sıcaklık $6300 \text{ }^\circ\text{C}$ 'ye ulaşır. İç çekirdekte sıcaklık ve yoğunluk en fazladır.

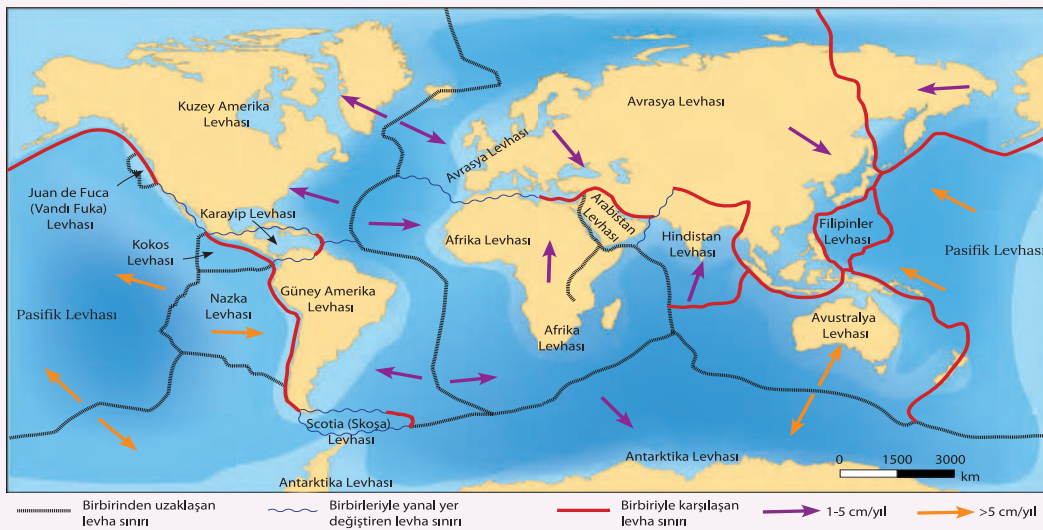
LEVHA TEKTONİĞİ

Yer yuvarlağının en dış kısmını oluşturan yer kabuğu tek parça halinde değildir. Yapboz gibi birbirine geçmiş çeşitli büyüklükte parçalardan oluşan yer kabuğunun her bir parçasına **levha** adı verilir. Karalar ve okyanus tabanlarında devam eden bu yer kabuğu parçalarının hareket halinde olduğu çeşitli teorilerle açıklanmaktadır.

Bunlardan biri Alfred Wegener tarafından ileri sürülen **Kıtaların Kayması Teorisi**'dir. Wegener'e göre kıtalar **Pangea** adı verilen tek bir kıta hâlindeyken jeolojik süreçte parçalanarak birbirinden ayrılmıştır.

Bu teorinin geliştirilmiş şekli olan **Levha Tektoniği Teorisi**'ne göre mantoda sıcaklık farkına bağlı olarak **konveksiyonel akımlar** meydana gelir. Konveksiyonel akımlara bağlı olarak levhalar yaklaşma, uzaklaşma veya yanallı yer değiştirme şeklinde hareket eder.

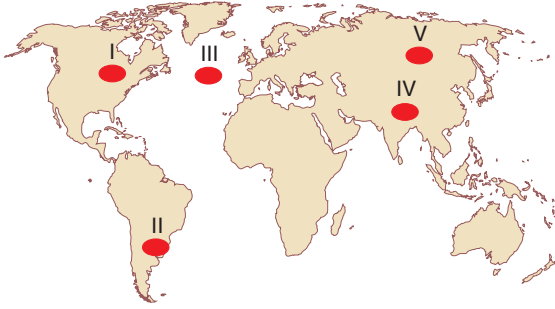
Levha hareketliliğinin kanıtları; Kıta sınırlarının yapboz parçaları gibi birbirine uyum sağlaması, farklı kıtalarda aynı canlılara ait fosillere rastlanması, farklı konumlardaki kıtalarda aynı yaşlardaki kayaçlara ve yapılara rastlanması, farklı kıtalarda farklı manyetik kutupların varlığının tespit edilmesi.

1.

Yer kabuğunun genel özellikleri dikkate alındığında haritada numaralı yörelerden hangisinde litosferin daha kalın olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Coğrafya öğretmeni Zeynep Hanım'ın "Astenosfer nedir?" sorusuna öğrencilerden bazıları aşağıdaki şekilde cevap vermiştir.

Ceylan : Mantonun yer kabuğuna yakın kısmıdır.

Havva : Kalınlığı en fazla olan yer katmanıdır.

Merve : Yoğunluğu en fazla olan yer katmanıdır.

Elif : Sial ile sima katmanları arasında bulunan bölümdür.

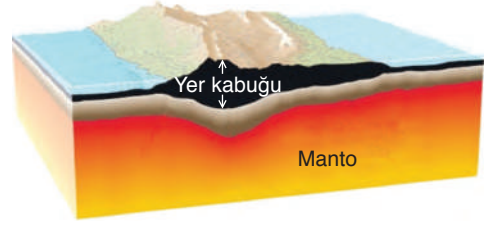
Buna göre hangi öğrencilerin verdiği cevap doğrudur?

- A) Yalnız Ceylan B) Yalnız Elif
C) Yalnız Merve D) Ceylan ve Merve
E) Havva ve Elif

3. Dünya'nın çekirdek olarak bilinen tabakası ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dünya'nın ilk oluşumunda ağır maddeler bu bölümde toplanmıştır.
B) Yapısında nikel ve demir bulunur.
C) İç kısmının katı kıvamda olduğu tahmin edilmektedir.
D) Yüksek basınç altında bulunur.
E) Dünya'nın yaklaşık yüzde birini oluşturur.

4. Aşağıdaki şekilde yer kabuğu gösterilmiştir.

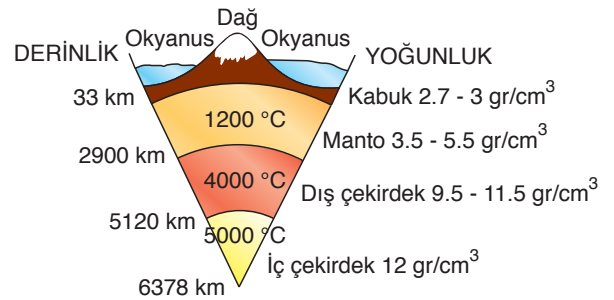
Yalnız verilen görsel incelendiğinde,

- I. Yer kabuğu okyanus tabanlarında inceldir.
II. Yer kabuğunda derinlere inildikçe mantoya yaklaşılr.
III. Yer kabuğunu oluşturan kayaların yoğunluğu manto katmanından fazladır.

Yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Aşağıdaki şekilde yerin katmanları ile bu katmanların yoğunluk, sıcaklık ve derinlik değerleri gösterilmiştir.

Şekildeki bilgilere göre, aşağıda verilenlerden hangisinin söylenmesi yanlıştır?

- A) Katmanların yoğunluğu, derinlik arttıkça artmaktadır.
B) Yerin 2900 km'den daha derin kısımlarında sıcaklık 4000 °C'den düşüktür.
C) Yoğunluğu en az olan katmanın kalınlığı en azdır.
D) Yoğunluğun fazla olduğu katmanlarda sıcaklık da fazladır.
E) Dış çekirdeğin sıcaklık ve yoğunluğu mantodan fazladır.

1. Aşağıda verilen etkinlik Türkiye'nin fay kuşaklarında yer alan yerleşmeleri belirlemek amacıyla hazırlanmış, öğrenciler tarafından da tabloda gösterildiği gibi doldurulmuştur.

	KUZEY ANADOLU FAYI	DOĞU ANADOLU FAYI	BATI ANADOLU FAYI
HANZADE	Çankırı	Van	Manisa
AYNUR	Erzincan	Bingöl	Aydın
ZEYNEP	Adapazarı	Elazığ	Niğde
HAYRUNNİSA	Elazığ	Şanlıurfa	İzmir

Buna göre, hangi öğrencilerin örneklendirmeyi yanlış yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız Aynur
B) Yalnız Zeynep
C) Hanzade ve Aynur
D) Aynur ve Zeynep
E) Zeynep ve Hayrunnisa
2. Dünya'nın iç yapısı hakkında bilgi sahibi olmak çok zordur. Çünkü 6378 km derinliğinde bir kuyu açıp yerin merkezine inmek imkânsızdır. Ancak yeryüzünde meydana gelen bazı olaylar yerin iç yapısı hakkında bilgi verir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin yerin iç yapısıyla ilgili bilgi sahibi olmamıza imkân sağladığı söylenemez?

- A) Deprem dalgalarının hızı ve izlediği yol
B) Volkanik patlamalar sırasında püsküren maddeler
C) Litosferi meydana getiren kayalar
D) Kısa ve uzun süreli hava olayları
E) Maden aramaları sırasında yapılan kazılar
3. İç kuvvetlerin oluşum sürecinde yer kabuğunda meydana gelen hareketlere tektonik hareketler denilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin oluşumu tektonik hareketlerle açıklanamaz?

- A) Tortulanma
B) Yükselme
C) Kırılma
D) Çökme
E) Kıvrılma

4. Yer, iç içe geçmiş üç temel katmandan oluşur. Bunlar yer kabuğu, manto ve çekirdektir.

Buna göre, yerin katmanlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- A) Manto yer kabuğu ile çekirdek arasında yer alır.
B) Yer'in en ince katmanı yer kabuğudur.
C) Sial ve sima, manto katmanında bulunur.
D) Çekirdekte bol miktarda nikel ve demir olduğu tahmin edilmektedir.
E) Depremlerin oluşmasında en önemli katman mantodur.

5. I. Yer kabuğu kayalardan oluşmaktadır.
II. Levhaların karşılaştığı yerlerde, ağırlığı fazla olan kabuk, daha hafif olan kabuğun altına dalar.
III. Bilim insanları, yaptıkları derin sondajlarla yer kabuğunu tümüyle delmeyi başarmıştır.
IV. Yer kabuğunda derinlere inildikçe ısı ve basınç artmaktadır.

Yukarıda yer kabuğu ile ilgili verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Ortalama ömrü üç gün olan bir kelebek, ortalama ömrü 4000 yıl olan bir sekoya ağacında yaşamaktadır. Bu kelebeğin yaşamı boyunca sekoya ağacında hiçbir değişiklik görmesi beklenmez. Oysa sekoya ağacı küçük bir fidanken büyümüş ve değişiklikler geçirmiştir. İnsan da yaşamı boyunca yeryüzünde meydana gelen jeolojik değişiklikleri fark edememektedir. Oysa yeryüzünün bazı bölgelerinde karalar yer değiştirmekte, yeni yer şekilleri oluşmakta bazı bölgelerde ise bu şekiller ortadan kalkmaktadır.

Yukarıdaki metinde yer şekillerinin hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Yer şekillerinin kaynağını iç kuvvetlerden aldığı
B) Yer şekillerinin oluşumunun farklı kuvvetlere bağlı olarak meydana geldiği
C) Yer kabuğunun yer şekillerinin oluşumunu geciktirdiği
D) Yer şekillerinde oluşumun uzun zaman aldığı
E) İç kuvvetlerin dış kuvvetlere göre daha uzun zaman diliminde oluştuğu

7. • Kalınlığı ortalama 50 km kadardır.
• Katılmış kayaçlardan oluşmuştur.
• Yoğunlukları birbirinden farklı iki kısımdan meydana gelmiştir.

Yukarıda Dünya'nın hangi katmanına ait özellikler verilmiştir?

- A) Yer kabuğu
B) Manto
C) Astenosfer
D) Dış çekirdek
E) İç çekirdek

8. **I. Grup :** Yerküre'nin iç yapısı ve özelliklerini tespit etmek

II. Grup : Dünya'nın jeolojik geçmişi hakkında önemli bilgilere ulaşmak

Yukarıda iki farklı araştırma ekibinin çalışma amaçları belirtilmiştir.

Ekiplerin bu çalışmaları yaparken faydalandıkları unsurlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I. Grup	II. Grup
A)	Fosiller	Kayaç özellikleri
B)	Dağ sıralarının uzanışı	Sismik dalgalar
C)	Fosiller	Tabaka yapıları
D)	Sismik dalgalar	Karstik mağaralar
E)	Sismik dalgalar	Fosiller

9. **Aşağıda verilenlerden hangisi Prekambriyen'de meydana gelen bir olaydır?**

- A) Bakteri ve alg gibi tek hücreli canlılara ilk kez rastlanması
B) Yeryüzünde sık ormanların oluşması
C) Pangea'nın ikiye ayrılması
D) Kaledoniyen kıvrımlarının oluşması
E) Petrol yataklarının oluşması

10. **Türkiye arazisinin jeolojik yapısı incelendiğinde aşağıdakilerden hangisinin günümüze daha yakın bir dönemde meydana geldiği söylenebilir?**

- A) Toros kıvrımları
B) Güneydoğu Anadolu petroleri
C) Zonguldak masifi
D) İstanbul ve Çanakkale boğazları
E) Kuzey Anadolu Dağları

11. Senozoik'in Tersiyer Dönemi'nde Gondwana ile Laurasia'nın birbirine yaklaşması sonucunda Tethys Denizi tabanındaki tortullar sıkışarak deniz yüzeyine çıkmaya başlamıştır. Türkiye'nin bulunduğu arazi de bu dönemde büyük ölçüde kara haline gelmiştir.

Yukarıdaki parçada Türkiye'nin jeolojik geçmişi ile ilgili bir bilgi verilmiştir.

Parçadan yararlanılarak;

- I. Türkiye'de derinlik volkanizmasının etkili olduğu,
II. Türkiye arazisinin şekillenmesinde levha hareketlerinin etkili olduğu,
III. Türkiye'de kara haline gelmiş denizel tortullar bulunduğu,
IV. Türkiye arazisinin Üçüncü Jeolojik Zaman'da oluşumunu tamamladığı

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

12. Avrasya ile .....I..... ve .....II..... levhaları arasında sıkışan Türkiye arazisinde önemli ölçüde enerji birikmektedir. Bu enerji .....III..... açığa çıkar.

Yukarıdaki parçada numaralı boşluklar aşağıda verilenlerden hangisiyle tamamlanırsa Türkiye'yi etkileyen tektonik olaylarla ilgili doğru bir bilgi verilmiş olur?

	I	II	III
A)	Avrupa	Afrika	volkanizmayla
B)	Afrika	Arabistan	depremlerle
C)	Arabistan	Hindistan	tortullanmayla
D)	Hindistan	Asya	mekanik çözülmeye
E)	Arabistan	Avrupa	depremlerle

EXTRA SARMAL DENEME SINAVI

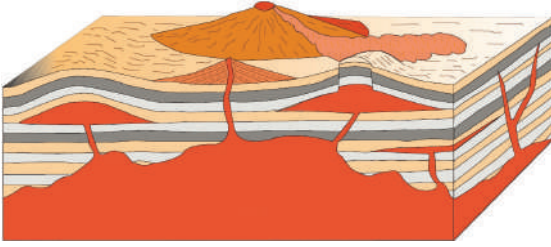
1

KAPSADIĞI ÜNİTELER

1. Aşağıda volkanizmanın etkili olduğu bir arazinin kesiti verilmiştir.

Bu arazide;

- I. birikinti konilerinin büyüdüğü ve genişlediği,
- II. granit kayalarına rastlandığı,
- III. sıcak su kaynaklarının bulunduğu,
- IV. çentik vadilerin oluştuğu

tespit edilmiştir.

Bunlardan hangileri bölgedeki volkanizmayla ilişkilendirilemez?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

2. • Yer kabuğu; levha adı verilen çeşitli büyüklükteki parçalardan meydana gelmiştir.
• Yer kabuğu parçalarının mantodaki konveksiyonel akımlar nedeniyle hareket ettiği tahmin edilmektedir.
• Yer kabuğu hareketleri yaklaşma, uzaklaşma veya yan yana yer değiştirme şeklinde olabilmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler;

- I. Atlas Okyanusu'nun zaman içinde açılıp genişlemesi,
- II. jeolojik zamanlar boyunca kıtaların birbirine göre konumunun değişmesi,
- III. kıta kenarlarındaki delta alanlarının genişlemesi,
- IV. yer kabuğunda farklı jeolojik dönemlere ait fosillere rastlanması

olaylarından hangilerini açıklamak için kullanılamaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

3. Bir öğrenci grubu coğrafi gözlem ve araştırma yapmak için gittiği kıyı bölgesinde enine kıyı tipinin bulunduğunu tespit etmiştir.

Öğrencilerin kıyı tipini tespit ederken kıyının aşağıda verilen hangi özelliğini kanıt olarak kullandıkları söylenebilir?

- A) Kıyı önünde kilometrelerce uzanan kumsalın varlığını ve akarsu vadilerinin dar olmasını
- B) Kıyı gerisinde karstik arazilerin bulunmasını ve yer yer falezlere rastlanmasını
- C) Kıyı önündeki lagün oluşumlarını ve delta alanlarını
- D) Kıyı gerisinde kıyıya dik sıralar şeklinde uzanan dağların varlığını
- E) Kıyı gerisindeki arazide rastlanan buzul aşınım ve birikim izlerini

4. Aşağıda Türkiye'de yer şekillerinin özellikleriyle ilgili hazırlanan bazı bilgi kartları verilmiştir.

Buna göre hangi yer şeklinin özelliği ile ilgili bilgide hata olduğu söylenebilir?

A)

Taşeli Platosu

- Karstik düzlüklerin aşınmasıyla oluşmuştur.
- Nüfuslanması azdır.
- Türkiye'nin güneyinde yer alır.

B)

Erzurum - Kars Platosu

- Yüksekliği yer yer 2000 metreyi bulur.
- Lav düzlüklerinin akarsular tarafından aşınmasıyla oluşmuştur.

C)

Süphan Dağı

- Doğu Anadolu'da yer alır.
- Volkanik oluşumludur.

D)

Bozdağlar

- Kırıklı yapıdadır.
- Yüksekliği azdır.
- Ege kıyılarına dik duracak şekilde uzanmaktadır.

E)

Güneydoğu Toroslar

- Ülkemizin güneyinde kıyıya paralel uzanmaktadır.
- Yapısında kireç taşları vardır.

5. Bir bölgenin toprakları üzerinde yapılan araştırmada;

- toprak yüzeyinde humus miktarının fazla olduğu,
- toprağın A horizonunda tuz ve kireç miktarının çok az olduğu,
- toprak horizonlarının belirgin olduğu

tespit edilmiştir.

Bu bilgiden yararlanılarak bölge ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Yıllık yağış miktarı fazladır.
 B) Toprakları oluşumunu tamamlamamıştır.
 C) Bölgede alüvyal topraklar vardır.
 D) İğne yapraklı ormanlar yayılış gösterir.
 E) Yer şekilleri çok eğimli ve engebeldir.